Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
15 september 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/168425

Opgesteld door
HBJZ

Beslistermijn
22 september 2026

Bijlagen
3

Aan Staatssecretaris

nota

Beslisnota Voorhang wijziging van de Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden 2027

Aanleiding

De huidige stikstofproblematiek zorgt ervoor dat bouwwerkzaamheden vertragen. De afspraken uit het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)[1] helpen om dit probleem aan te pakken. In dit convenant zijn afspraken gemaakt over de inzet van schoon en emissieloos bouwmaterieel. Door de inzet van dit materieel worden in de bouwfase van projecten minder stikstof en andere schadelijke stoffen uitgestoten. Onderdeel van de afspraken in het Convenant SEB is dat de inmiddels 149 deelnemende medeoverheden (provincies, gemeentes en waterschappen) in de transitie ondersteund worden door de Rijksoverheid.

De middelen die hiervoor zijn vrijgemaakt, worden ingezet via de 'Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden' (hierna: de regeling), die in 2024 van start is gegaan. De regeling dient jaarlijks gewijzigd te worden (o.a. voor publicatie van het jaarbudget) en wordt daarom nu voorgelegd ter besluitvorming. Het betreft het voortzetten van bestaand beleid. Op grond van de Wet Mobiliteitsfonds dient deze wijzigingsregeling voorgehangen te worden bij de Tweede Kamer voordat deze wordt vastgesteld. De brief is ter ondertekening bijgevoegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

1. in te stemmen met de ontwerpregeling;
2. akkoord te gaan met verzending aan de Tweede Kamer in het kader van de voorhangprocedure en daartoe de brief aan de Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- Met de stimuleringsregeling wordt een deel van de meerkosten opgevangen die medeoverheden maken om emissieloos bouwmaterieel toe te passen bij aanbestedingen van bouwwerkzaamheden.
- Voor ondernemers in de bouwsector is ondersteuning van medeoverheden essentieel, omdat het zorgt voor een stabiele uitvraag van emissieloos materieel en daarmee investeringszekerheid. Voor medeoverheden is het instrument belangrijk voor de transitie naar een stille en schone bouwplaats. Voor medeoverheden is het ook een reden om het convenant te ondertekenen. Mede door de regeling zijn er dit jaar 29 nieuwe gemeenten aangesloten.

[1] Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (Stcrt. 2023, 31167).

- In 2025 is er ruim € 19 mln. uitgekeerd waarmee 167 projecten (deels) emissieloos zijn uitgevoerd door medeoverheden. In 2026 staat de tussenstand op 316 projecten en € 29 mln. uitputting. Het budgetplafond voor 2027 is € 80 mln. Er wordt ieder jaar met opzet een hoog plafond gehanteerd, omdat dit zekerheid op middelen biedt aan medeoverheden in het aanbestedingsproces.
- De regeling wordt op een klein aantal punten gewijzigd voor 2027. Zo vervalt de systematiek van budgetreserveringen per medeoverheid in combinatie met een maximaal aanvraagbedrag per medeoverheid van € 5 mln. over de gehele looptijd van de regeling. In plaats daarvan kan een deelnemende medeoverheid tot € 1,5 mln. per kalenderjaar aanvragen. De wijzigingen maken de regeling eenvoudiger en stellen medeoverheden met een grote opdrachtenportefeuille in staat om de uitvraag van emissieloos materieel te versnellen. Tegelijk biedt het garantie dat er budget beschikbaar blijft voor medeoverheden die minder ver zijn met de benodigde transitie.

Krachtenveld
De regeling is opgesteld in samenspraak met vertegenwoordigers van individuele gemeenten, provincies en waterschappen, en met de koepels van medeoverheden (VNG, UvW en IPO). De regeling kan op een groot draagvlak rekenen, ook bij de sector. Medeoverheden zijn belangrijke opdrachtgevers voor mkb-bedrijven, het mkb heeft daardoor veel baat bij deze regeling. De regeling wordt jaarlijks geüpdatet om deze zo goed mogelijk aangesloten te houden op de behoeften vanuit de medeoverheden en markt.

Toelichting
Politieke context
Het Convenant SEB is door meer dan 185 partijen ondertekend, waaronder Bouwend Nederland, Cumela, Transport en Logistiek Nederland (TLN), MKB INFRA en de RAI-vereniging. De 'Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden' betreft een afspraak uit het convenant, waar u als staatssecretaris verantwoordelijk voor bent.

Financiële overwegingen
Het totaal beschikbare budget voor de regeling bedraagt € 230,7 mln. inclusief btw. Daarvan is 6% gereserveerd voor uitvoeringskosten. De middelen staan geboekt op het Mobiliteitsfonds, waarvan € 57,5 mln. voor 2027. Er is daarnaast voor 2027 € 22,5 mln. op HXII van de Rijksbegroting gereserveerd, om te zorgen dat de reikwijdte van de regeling gelijk is aan die van het Convenant SEB. Daardoor kan o.a. de inzet van emissieloos materieel bij woningbouwprojecten ondersteund worden via de regeling. De nota en regeling zijn afgestemd met FEZ.

Juridische overwegingen
De regeling bestaat uit een Specifieke Uitkering (SPUK) voor gemeenten en provincies en een subsidieregeling voor waterschappen. Fondsbeheerders (BZK en Financiën) en de Koepels (VNG en IPO) hebben geoordeeld dat de SPUK SEB niet kan worden omgezet naar een ander instrument. Dit oordeel is op 4 april 2025 overgenomen door het kabinet.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing

Datum
15 september 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/168425

Opgesteld door
HBJZ

Aan
Staatsecretaris

Bijlagen
3

Bijlagen

Volgnr.	Naam
1	Beslisnota Voorhang wijziging van de Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden 2027
2	Ontwerpwijzigingsregeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden
3	Brief aan Tweede Kamer i.v.m. starten voorhangprocedure

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
02/09/26	Beslisnota Voorhang wijziging van de Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden 2027	De nu voorliggende beslisnota